

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Παντοῦ ὕστερον ἦλθε ὁ καιρὸς καὶ ἐξόφλησέ τους τὲς ἡμέρες ἐκεῖνες καὶ κατὰ τὰ καμώματά τους τοὺς ἔδωσε καὶ τὴν πρέπουσαν πληρωμὴν. Ἔδωσε τοὺς λοιπὸν ἓνα παράδειγμα τρομακτικὸν εἰς τὴν ἀπόφασίν τους, ὅπου φαίνεται ξεκαθαρίζονται τὰ πάντα, ὅπου δὲν ἤμποροῦνε νὰ εἶναι χειρότεροι. Πρῶτον μὲν τοὺς ἔκαμε ἀφεντικὰ ὅλα τους τὰ καλά, ὅσα καὶ ἂν εἶχανε, καὶ μήτε καὶ οἱ γυναῖκες τους νὰμποροῦν νὰ πιαστοῦν εἰς τὸ προικίον τους ἀπὸ τὰ καλά τῶν ἀνδρονέ τους. Ἐχάλασέ τους ὅλονων τὰ σπίτια ὅπου ἐστέκανε καὶ τὰ ἔρριξε κατὰ γῆς. Ἐκοπέ τους ὅλα τους τὰ δέντρα, ἐξερίζωσέν τους καὶ ὅλα τους τὰ ὑποστατικά, καὶ νὰ μὴν ἤμποροῦν ποτὲ τὸν καιρὸν νὰ φτιαστοῦν, μήτε νὰ εἶναι κανεὶς τρομαζόμενος νὰ τοὺς μιλήσῃ, μήτε νὰ τοὺς γράψῃ, εἰς σὲ πένα τῆς ζωῆς του καὶ τὰ καλά του ἀφεντικά, ὡς ρέμπελοι ὅπου εἶναι τοῦ πρέντζιπέ τους. Καὶ πλέον καλύτερα τὰ πάντα ὅλα ξεκαθαρίζονται εἰς τὴν ἀπόφασίν του, ὡς εἶναι γραμμένα παρεμπρὸς φράγκικα καὶ ρωμείικα. Ἔπειτα πάλε ὁ ἀφέντης ὁ Θεὸς ἐξολόθρευε καὶ ὅλους τοὺς κουμέσους, μὲ ὀρδινιά ὅτι τὰ σπίτια τὰ χαλασμένα νὰ μὴν ἤμποροῦν ποτὲ τὸν καιρὸν νὰ φτιαστοῦν, μόνον νὰ στέκωνται ἔτζι ἄφτιαστα διὰ παντοτινὴν θύμησιν τοῦ πᾶσα ᾿νός. Καὶ ἔτζι ἐξολοθρευτήκανε καὶ ἐπήγανε ὅλοι κακῶς κακοῦ, καὶ ἔτζι εἰρηνεύτη ὁ τόπος ἀπὸ τὰ τόσα κακὰ καὶ σκάνταλα, καὶ ἔλαβον ἑπταπλασίως τὴν πρέπουσάν τους πλερωμὴν ὅπου τοὺς ἐπαρθένευε νὰ λάβουν κατὰ τὲς διαβολικὲς ἐργασίες.

Ἔπειτα μετὰ καιρὸν καὶ χρόνους πολλοὺς ἐβαρέθησαν τὴν εξορίαν καὶ ταπερίσσια βάσανα τῆς ξενιτιάς καὶ ἐπήγαν εἰς τὴν Πόλιν καὶ τὰ πέντε ἀγγεῖα τοῦ διαβόλου, ἐτοῦτοι οἱ ἐξοστρακισμένοι καὶ κακὰ ἐξορισμένοι. Καὶ ἐκεῖ ὁ ἀφέντης ὁ Μπαῖλος τῆς Βενετίας τοὺς ἐδέχθη καὶ τοὺς ἐκράτησε εἰς τὸ πάλατι του καιρὸν πολὺ καὶ ἔγραψε εἰς τὴν Βενετίαν διὰ ἐδαύτους, καὶ τόσο ἔκαμε ὅτι ἄνοιγέ τους στράτα νὰ τοὺς δεχθοῦνε ἐκεῖ διὰ νὰ ματακριθοῦνε. Καὶ ἔτζι τοὺς ἔπεμψε καὶ τοὺς ἔβαλαν εἰς τὴν φυλακὴν, καὶ ἐκεῖ ἐστάθηκαν περισσὸν καιρὸν. Παντοῦ ὕστερου ἢ δικαιοσύνη, ὅπου εἶναι γλυκυτάτη καὶ ἐλεημονωτάτη, τοὺς ἀμαρτωλοὺς καὶ πταίστας βλέποντας τὸν καιρὸν τὸν πολὺν ὅπου ἔκαμαν μὲ τοσαύτην παιδευσιν καὶ τιμωρίαν, ἀπέθανε καὶ εἰς τὸν καιρὸν ἐτοῦτον μέσα εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Γιάννης ὁ Βοτάνης, ἓνας ἀπὸ τοὺς πέντε συντρόφους τους, ἐλυπήθηκαν καὶ τοὺς ἐλευθέρωσαν, καὶ ἦλθανε εἰς τὴ Ζάκυνθο, εἰς τὴν πατρίδα τους, πτωχὰ καὶ πενητεμένα. Ἔκαμε περιπλέον ἢ ἀφεντία νὰ πάρουν καὶ τὰ ὑποστατικά τους ὀπίσω. Καὶ πάλε μετὰ καιρὸν ἀφόντις ἐσταθήκανε καὶ ἐπήγανε θάρρος ἐματάρχισαν πάλιν τὰ καμώ-

ματά τους τὰ ἀπερασμένα, διότι δύσκολον ἦτον ἢ κακὴ τους γνώμη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς καλοσύνη. Καὶ ὄχι ὅλοι τους, διότι ὁ Νικόλαος Ἄμπραμος μόνον ἐταπεινοῦζε κατὰ πολλὰ καὶ ἐπέρνα μὲ περίσσιαν ἀγαθότητα καὶ εἰρήνην, διότι ἦταν καὶ πλέον ἐκκλησιαστικός καὶ φιλόθεος ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καὶ εἰς τὰς γνώμες καλύτερος πολλά. Καὶ ἡ πτωχεία, ἡ γονιμία, ἐκράτειε τῶν ἄλλων τὴν κακογνωμίαν τιμωραμένην, καὶ δὲν ἔκαναν ὡσὰν πρῶτα, διότι εἶχαν τὸν φόβον τῆς δικαιοσύνης· ἀλλέως ἤθελον κάμει χειρότερα τὰ μαθημένα τους. Μολοντοῦτο δὲν ἔλειπε νὰ δεῖξουν μέρος ἀπὸ τὴν κακοσύνην τους. Καὶ ἀπὸ τότε καὶ ἐδῶ ἔχθρα δὲν ἔλειπε, καὶ εἶναι πάντα ἀνάμεσα τοὺς ἄρχοντες καὶ ποπολάρων.

Καὶ εἰς τὸν τρόπον ἐτοῦτον ἀπέρασε ἡ ὑπόθεση ἐτούτη, τὴν ὁποίαν ἐδιηγήθηκα μὲ πάσαν ἀληθοσύνην καὶ δὲν ἔγραψα ἓνα πρᾶγμα δι' ἄλλο, μόνον πιστὰ τὰ ἐπέρασα, μήτε περισσότερο, μήτε ὀλιγώτερο, τόσο διὰ τὸ ἓνα μέρος, ὅσον καὶ διὰ τὸ ἄλλο.

Κάνω τέλος καὶ τῷ Θεῷ δόξα.

Ντίνος Κονόμος (επιμ.), *Ζακυνθινὰ Χρονικά, 1485-1953*, χ.ε.ο., Αθήνα 1970, σ. 27-59, 163-170.